

W dniach 18 - 24 listopada 2023 roku trwa Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach. Warto zdobyć niezbędną wiedzę z zakresu stosowania tej kuracji lekowej.

Oporność na leki przeciwdrobnoustrojowe

Przed odkryciem antybiotyków tysiące ludzi umierało z powodu zakażeń bakteryjnych, takich jak zapalenie płuc, sepsa, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych lub infekcje po zabiegach chirurgicznych. Od samego początku ery antybiotykowej obserwowano pojawianie się bakterii opornych, ale przez wiele lat było to zjawisko sporadyczne. Z upływem czasu coraz więcej bakterii, które początkowo były podatne na tę grupę leków, stawało się opornymi dzięki wypracowaniu wielu różnych sposobów walki z antybiotykami.

Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe (AMR, ang. Antimicrobial resistance) zagraża skutecznemu leczeniu i zapobieganiu zakażeniom coraz większej liczby infekcji wywoływanych przez bakterie, pasożyty, wirusy i grzyby. AMR występuje, gdy bakterie, wirusy, grzyby i pasożyty zmieniają się z biegiem czasu pod wpływem presji antybiotykowej i przestają reagować na leki, co utrudnia leczenie infekcji i może doprowadzić do śmierci chorego. W efekcie leki stają się nieskuteczne, a w organizmie utrzymują się infekcje, co zwiększa ryzyko przeniesienia choroby na inne osoby.

Każdy z nas może być orędownikiem szerzenia wiedzy i zwiększania świadomości w zakresie problemu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, w tym oporności bakterii na antybiotyki (AMR)!

Antybiotykooporność jest nazywana przez lekarzy i naukowców cichą pandemią XXI wieku. Prognozuje się, że jeśli nie podejmiemy natychmiastowych, szeroko zakrojonych działań, to na podstawie raportu Sir Jima O'Neilla w 2050 r. liczba zgonów z powodu oporności na antybiotyki może sięgnąć 10 mln rocznie. Jest to zatem problem alarmujący.

Kampanie Europejski Dzień Wiedzy Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

Wychodząc naprzeciw tym wyzwaniom, dwie organizacje: Europejskie Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób oraz Światowa Organizacja Zdrowia opracowały i wdrożyły zalecenia zwiększające świadomość społeczeństwa i pracowników ochrony zdrowia, weterynarii, ochrony środowiska i administracji państwowej na temat oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, w tym na antybiotyki.

W Polsce koordynatorem kampanii Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach jest Narodowy Instytut Leków w Warszawie. Działania te prowadzi w ramach realizacji Narodowego Programu

Zdrowia na lata 2021 – 2025 finansowanego ze środków Ministra Zdrowia.

Zadania pacjenta w zapobieganiu narastania oporności na antybiotyki:

Stosuj antybiotyki tylko wtedy, gdy zostały przepisane przez lekarza.

Nie żądaj antybiotyków, jeśli lekarz twierdzi, że ich nie potrzebujesz.

Stosując antybiotyki, postępuj zgodnie z zaleceniami lekarza – sam nie skracaaj terapii.

Nie udostępniaj ani nie używaj antybiotyków pozostałych po poprzedniej terapii.

Zapobiegaj infekcjom poprzez regularne mycie rąk, higieniczne przygotowywanie posiłków, unikanie bliskiego kontaktu z chorymi, aktualizację szczepień i uprawianie bezpiecznego seksu.

Przygotowuj żywność w sposób higieniczny (utrzymuj czystość, oddzielaj surową i ugotowaną żywność, dokładnie gotuj, utrzymuj żywność w bezpiecznej temperaturze, używaj bezpiecznej wody i surowców) oraz wybieraj żywność, która została wyprodukowana bez użycia antybiotyków w hodowli zwierząt.

Zadania personelu medycznego w zapobieganiu narastania oporności na antybiotyki:

Zapobiegaj infekcjom przez stosowanie czystych rąk, narzędzi i środowiska.

Przepisuj i wydaj antybiotyki tylko w uzasadnionych sytuacjach.

Monitoruj i zgłaszaj infekcje wywołane przez odporne na antybiotyki drobnoustroje.

Rozmawiaj z pacjentem o tym, oporności na antybiotyki i niebezpieczeństwach związanych z niewłaściwym ich stosowaniem oraz o tym, jak prawidłowo przyjmować antybiotyki,

Rozmawiaj z pacjentem o zapobieganiu infekcjom (szczepienia, mycie rąk, bezpieczniejszy seks i zakrywanie nosa i ust podczas kichania).

www.antybiotyki.edu.pl

Ministerstwo
Zdrowia

Zadanie realizowane za środki Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, finansowane przez Ministerstwo Zdrowia